

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

SAKS PROTOKOLL

Forslag til endringer i valgloven - høringsuttalelse

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Fylkesutvalget	25.09.2006	206/2006

Saksbehandler: Bjørn Helland
Arkivsak: 200606115
Arkivkode: 000

FYLKESUTVALGET - 25.09.2006**Protokoll**

Følgende forslag ble fremmet:

1. Solveig Kvidal(DNA):**Til lovendringsforslag 1:**

I tillegg til at de er med å forebygge at stemmesedler må forkastes fordi velgeren ikke står i manntallet, ser STFK en rekke positive sider ved utsendelse av valgkort, for eksempel at velgeren får en positiv og informativ oppmerksomhet fra valgmyndigheten med påminnelse om å bruke sin stemmerett.

Sør-Trøndelag fylkeskommune forutsetter at kommunene får dekt sine merkostnader i denne forbindelse.

Konklusjon: Lovendringsforslag 1 tilrådes sterkt.

Til lovendringsforslag 5:

STFK mener at kravet til velgerne om å kunne legitimere seg for så vidt allerede er med i valgloven, men det er opp til stemmemottaker å kreve det. Lovendringsforslaget øker troverdigheten til systemet, uten særlig store ulemper for velgerne.

Konklusjon: Lovendringsforslag 5 tilrådes.

2. Yngve Brox(H):**Til tema 2 til uttalelse, valg og politiske meningsmålinger:**

Sør-Trøndelag fylkeskommune er mot et eventuelt forbud mot publisering av meningsmålinger i de siste dagene av valgkampen.

Votering:

Innstillingen ble lagt til grunn for voteringen.

Innstillingens første avsnitt ble enstemmig vedtatt

Ved alternativ votering mellom innstillingens lovendringsforslag 1 og forslag 1 ble forslaget enstemmig vedtatt

Innstillingens lovendringsforslag 2,3 og 4 ble enstemmig vedtatt

Ved alternativ votering mellom innstillingens lovendringsforslag 5 og forslag 1 ble forslaget enstemmig vedtatt

Innstillingens lovendringsforslag 6 og 7 ble enstemmig vedtatt

Innstillingens lovendringsforslag 8 ble vedtatt mot 1 stemme(fylkesvaraordfører Beate Marie Dahl Eide(SP))

Innstillingens tema 1 til uttalelse ble enstemmig vedtatt
Ved alternativ votering mellom innstillingens tema 2 og forslag 2 ble innstillingen vedtatt mot 2 stemmer(H,FRP)

Vedtak

Sør-Trøndelag fylkeskommune (STFK) har følgende uttalelse til departementets forslag til endringer i valgloven. Nummereringen referer til nummereringen i departementets høringsbrev:

Til lovendringsforslag 1:

I tillegg til at de er med å forebygge at stemmesedler må forkastes fordi velgeren ikke står i manntallet, ser STFK en rekke positive sider ved utsendelse av valgkort, for eksempel at velgeren får en positiv og informativ oppmerksomhet fra valgmyndigheten med påminnelse om å bruke sin stemmerett.

Sør-Trøndelag fylkeskommune forutsetter at kommunene får dekt sine merkostnader i denne forbindelse.

Konklusjon: Lovendringsforslag 1 tilrådes sterkt.

Til lovendringsforslag 2:

STFK ser dette som det mest aktuelle lovendringsforslaget for å redusere antall forhåndstemmer som blir forkastet fordi stemmegivninger kommer for sent frem til å kunne godkjennes.

Konklusjon: Lovendringsforslag 2 tilrådes.

Til lovendringsforslag 3:

STFK ser dette lovendringsforslaget som en nødvendig logisk følge av lovendringsforslag 2 over.

Konklusjon: Lovendringsforslag 3 tilrådes.

Til lovendringsforslag 4:

STFK ser forholdsvis større komplikasjoner og forsinkelser av valgopptellingen og resten av valgoppgjøret med dette lovendringsforslaget enn de fordelene som kan oppnås i forhold til seint innkomne stemmesedler. Lovforslag 2 kan være nok som det første og forhåpentligvis det tilstrekkelige skrittet for å forebygge for seint innkomne stemmesedler.

Konklusjon: Lovendringsforslag 4 frarådes.

Til lovendringsforslag 5:

STFK mener at kravet til velgerne om å kunne legitimere seg for så vidt allerede er med i valgloven, men det er opp til stemmemottaker å kreve det. Lovendringsforslaget øker troverdigheten til systemet, uten særlig store ulemper for velgerne.

Konklusjon: Lovendringsforslag 5 tilrådes.

Til lovendringsforslag 6:

STFK er av den oppfatning at KRD generelt er for defensive og upraktisk i sin vurdering av opptellingsmåter. Hvis det skal være krav om manuell opptelling i det hele tatt, kan en brukbar tilnærming være å kreve at den foreløpige opptellingen skal være manuell. Men bruk av to ulike edb-tekniske system i samme valgopptellingen vil være urealistisk ressurskrevende og kompliserende å håndtere for en kommune. Skulle endringsforslaget bli gjort gjeldende, kan det lett også bli krav til fylkeskommunen om å bruke et annet elektronisk opptellingssystem enn den enkelte kommune i sin

kontrolltelling, og det ville også være urealistisk i et lite land med svært få reelle alternativ på leverandørsiden. Strategien må heller være å sikre seg at de valgsystem som er autorisert til bruk i valgopptellinger er sikre og korrekte, for eksempel tilsvarende bankvesenets systemer til bruk i opptelling av penger.

Konklusjon: Lovendringsforslag 6 frarådes sterkt i sin fulle utforming, men kan alternativt gå på at den foreløpige opptellingen skal være manuell.

Til lovendringsforslag 7.

En slik opptellingssituasjon - med bruk av 2 ulike opptellingssystem samtidig og om hverandre, avhengig av foregående opptellingsresultat - vil virke svært fordyrende og kompliserende for opptellings-mannskapet og opptellingsprosedyrene. En viss uoverensstemmelse mellom foreløpig opptelling og endelig opptelling i kommunen kan lett oppstå. I de avsluttende tellerundene - kommunens endelige opptelling og fylkeskommunens kontrolltelling - må det brukes ett system som er sikret, testet og autorisert for oppgaven fra sentralt hold. Da vil en etter endelig telling og kontrolltelling være sikret det mest korrekte resultatet. Manuell telling, særlig også med registrering av velgernes rettinger på stemmesedlene, vil lettere føre til feil enn maskinell telling. Med manuell kontrolltelling kan en da komme inn i omfattende opptellingsprosesser i flere runder før en kan være trygg på at det endelige resultatet er korrekt.

Konklusjon: Lovendringsforslag 7 frarådes sterkt.

Til lovendringsforslag 8:

STFK ser en fordel i foreløpig opptelling av forhåndsstemmene allerede søndag, uavhengig av manuell telling eller ikke. Det vil gi opptellings-mannskapet og -systemet en mykere start på oppgaven, med mindre tids- og mengdepress enn ellers. Valgopptellingssystemet er bare i bruk annet hvert år og kan trenge en roligere start på søndag enn det som er mulig på mandag, for å være innkjørt og best mulig forberedt til den store opptellingsjobben med valgtingsstemmene mandag kveld/natt. Opptellingsstart søndag forutsetter selvfølgelig en sikring mot lekkasjer av forhåndsstemmens opptellingsresultater søndag-mandag.

Konklusjon: Lovendringsforslag 8 tilrådes, med en sikring mot lekkasjer av forhåndsstemmens opptellingsresultater søndag-mandag.

Til tema 1 til uttalelse; skjæringsdatoen for manntallet:

STFK ser bare fordeler og ingen nevneverdige problemer med en utsatt skjæringsdato til 30. juni. Valg i begynnelsen av september vil uansett forårsake trykking av stemmesedler og valgkort og andre forberedelser i sommerens feriemåneder.

Konklusjon om tema 1 til uttalelse: Det tilrådes at skjæringsdatoen forskyves fra 31. mai til 30. juni i valgåret.

Til tema 2 til uttalelse; valg og politiske meningsmålinger:

STFK mener at samfunnet bør legge opp til at velgerne kan konsentrere seg om valget innhold i forhold til politiske saker og partier de siste dagene før valget, og hva de selv mener og ønsker å stemme på. Da kan opinionspåvirkning fra meningsmålinger de siste par dagene før valget virke forstyrrende. Derfor kan det være riktig å forby publisering av partimålinger etter partilederdebatten fredag kveld før valget, og ikke bare på valgdagen.

Konklusjon om tema 2 til uttalelse:

Publisering av partimålinger kan med fordel forbys fra fredag kveld før valget etter partilederdebatten: